

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2511/2019
29.01.2020.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца „Гранит инвест“ ДОО, са седиштем у Београду, кога заступа пуномоћник Синиша Брашанац, адвокат из ..., против туженог АА из ..., кога заступа пуномоћник Невена Савчић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр. 7328/18 од 16.01.2019. године, у седници већа одржаној 29.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр. 7328/18 од 16.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П бр. 774/16 од 28.05.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени АА из ..., да тужиоцу „Гранит инвест“ ДОО Београд на име дуга, исплати износ од 13.531.894,91 динара, са обрачунатом законском затезном каматом за период од 01.01.2014. године до дана исплате, у року од 15 дана од пријема писменог отправка пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 521.250,00 динара, у року од 15 дана по пријему писменог отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж бр. 7328/18 од 16.01.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П бр. 774/16 од 28.05.2018. године у ставу првом изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 118.036,00 евра са законском затезном каматом почев од 01.01.2014. године до исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке потврђено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и у том делу жалба туженог је одбијена, као неоснована.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права истичући и прекорачење тужбеног захтева учињеног у поступку пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), па је оценио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена у поступку пред другостепеним судом, али није посебно указано коју то одредбу Закона о парничном поступку другостепени суд није применио или је неправилно применио, а што би било или могло да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, због чега ревизијски суд није разматрао те наводе ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су 01.04.2010. године закључиле и овериле уговор о купопродаји објекта у изградњи, који се налази у Београду, улица ... број .., који се градио на основу решења о одобрењу за изградњу IX-04 бр. ../04 и потврде о пријему документације од 20.06.2008. године. На основу тог уговора тужилац је, као купац, туженом, као продавацу, исплатио део купопродајне цене у износу од 11.806.151,90 динара, према динамици ближе наведеној у образложењу пресуде. Овај уговор је раскинут уговором о раскиду означеног уговора о купопродаји од 03.06.2010. године, који је оверен пред Првим основним судом у Београду ../10. Чланом 3. уговора о раскиду констатовано је да је купац по одредбама раскинутог уговора продавацу исплатио део купопродајне цене у укупном износу од 11.806.151,90 динара, те да се продавац обавезује да купцу изврши повраћај примљеног дела купопродајне цене у динарској противвредности 118.036,00 евра по средњем курсу НБС на дан уплате на рачун купца, а у року који ће продавац и купац накнадно одредити.

Између парничних странака закључен је и писмени споразум о дефинисању рока за повраћај примљеног дела купопродајне цене по уговору о раскиду уговора о купопродаји ../1 од 03.06.2010. године, те према наведеном споразуму тужени је требало да до 31.12.2013. године изврши уплату износа од 118.036,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате. Адвокат Синиша Брашанац је, као пуномоћник тужиоца, опоменом пред утужење од 03.03.2016. године упутио туженом позив да дуговани износ из поменутог споразума уплати на рачун тужиоца најкасније у року од 10 дана по пријему опомене, те да ће у противном бити поднета тужба, а наведену опомену тужени је примио 04.03.2016. године. Пре раскида купопродајног уговора тужилац је изводио радове на предметном објекту, с тим што исплата цене тих радова представља предмет другог парничног поступка који се води између парничних странака. Након раскида уговора о купопродаји тужени је објекат поново продао другом лицу.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно одлучио о основу тужбеног захтева, с обзиром да тужени према тужиоцу има неизмирену обавезу дефинисану у уговору о раскиду уговора о купопродаји од 03.06.2010. године и у писменом споразуму о року за повраћај примљеног дела купопродајне цене од 31.12.2012. године. Међутим, првостепени

суд је, како је то правилно утврдио другостепени суд, погрешно применио материјално право обавезујући туженог да тужиоцу исплати тражени динарски износ са припадајућом каматом.

Према оцени Врховног касационог суда, другостепени суд правилно сматра да су странке могле уговорити обавезу туженог, као дужника, у девизама у динарској противвредности, али да конверзија девизног потраживања у динаре пре тренутка испуњења обавезе није дозвољена. Такво уговарање није противно принудним прописима, јавном поретку, добрим пословним обичајима, нити правилима морала. Уговор је закон за странке и оно што странке уговоре дужне су и да поштују, у смислу члана 17. Закона о облигационим односима. Пошто је уговорена девизна обавеза, тужилац је могао да тражи исплату уговореног девизног дуга у динарској противвредности и само са каматом која припада на тај девизни дуг. Међутим, тужилац је извршио конверзију на дан 01.01.2014. године тражећи уместо дугованог девизног износа његову динарску противвредност са законском затезном каматом. Тако постављени тужбени захтев није основан, јер се у смислу члана 395. Закона о облигационим односима обавеза која гласи на плаћање у некој страниој валути може испунити у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе. Конверзија девизног потраживања у динарско је правно допуштена само када је то уговором странака изричито прописано, што јасно произлази из члана 262. став 1. Закона о облигационим односима. Валута обавезе прописана чланом 395. Закона о облигационим односима подразумева да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или у злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавеза. То значи да тужилац има право да тражи само да му се исплати уговорени дуговани девизни износ у динарској противвредности важећој по курсу на дан исплате са припадајућом каматом. Обавеза туженог гласи на исплату 118.036,00 евра тужиоца, а рок за исплату тог дуга је био 31.12.2013. године, што значи да је тужени пао у доцњу са враћањем тог износа 01.01.2014. године, од када тужилац има право на законску затезну камату, прописану Законом о затезној камати („Сл.гл. РС“ 119/2012), како је и поставио тужбени захтев.

Неосновано се у ревизији указује да је досуђењем девизног износа у динарској противвредности другостепени суд прекорачио тужбени захтев и одлучио у границама захтева који нису стављени у поступку. Управо супротно, тужбени захтев није прекорачен јер утужени динарски износ представља противвредност досуђеног девизног износа, са стањем на дан 01.01.2014. године. Захтев за наплату новчане обавезе који гласи на одређени износ новчаних јединица у домаћој валути садржи у себи и захтев за наплату новчаних јединица у страниој валути, па је другостепени суд, правилном применом наведених законских одредби обавезао туженог да тужиоцу врати дуг дефинисан чланом 3. Уговора о раскиду Ов. ../10.

Неосновано се у ревизији указује да је досуђена камата на штету туженог јер камата у динарима може тећи само на динарска дуговања. Наиме, чланом 2. Закона о затезној камати („Службени гласник РС“ број 119/2012) прописано је да дужник који задолжни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату на износ дуга до дана исплате, и то по стопи утврђеној овим

законом, а чланом 4. став 1. истог закона прописан је начин како се утврђује стопа затезне камате на износ дуга који гласи на евре. Стога је правилно другостепени суд туженог обавезао да спорни дуг исплати са законском затезном каматом, у динарској противредности по средњем курсу НБС на дан исплате, правилном применом члана 395. Закона о облигационим односима и члана 2. Закона о затезној камати, и то од 01.01.2014. године као дана када је тужени пао у доцњу са испуњењем новчане обавезе која гласи на евре.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић